

Internt notat

Fra:

Ingjerd K. Dahl

Saksnr.: 21/6167-6

Dato: 14.04.2021

Høringsnotat ny forskrift om fastsettelse av reglene som skal følges ved innkreving av avgifter for kostnadene ved støyvirkninger

1 Innledning

Statens jernbanetilsyn viser til Prop. 101 LS (2019-2020), om *Endringer i jernbaneloven mv. (fjerde jernbanepakke) og samtykke til deltakelse i to beslutninger i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2012/34/EU om et felles europeisk jernbaneområde og rettsaktene som utgjør fjerde jernbanepakke*.¹ Vi er av Samferdselsdepartementet bedt om å forberede gjennomføring i norsk rett av de rettsaktene som gir utfyllende bestemmelser til jernbaneloven og jernbaneforskriften², herunder (EU) 2015/429 om fastsettelse av reglene som skal følges ved innkreving av avgifter for kostnadene ved støyvirkninger. Reglene i forordningen gis i medhold av direktiv 2012/34/EU om et felles europeisk jernbaneområde artikkel 31 (5) jf. 29 (1).

Forordningen utgjør en såkalt gjennomføringsforordning (implementing regulation) som begrenser seg til å utdype og presisere direktivforpliktelser etter direktiv 2012/34/EU. Samferdselsdepartementet har bedt om at forordningen gjennomføres i en forskrift tett opp til den eventuelle ikrafttreddelsen av den nye jernbaneforskriften³, og slik at forskriften vil utgjøre en korrekt gjennomføring av rettsakten når det oppstår en EØS-forpliktelse om slik gjennomføring ovenfor Norge.

Nedenfor gjennomgår vi de mest sentrale momentene i forordningen.

2 Oversikt

Forordningen utgjør rammeverk for infrastrukturforvalter i de tilfeller hvor det er besluttet å innføre endringer i infrastrukturavgiftene grunnet miljøvirkninger i medhold av direktiv 2012/34/EU artikkel 31 (5) første punktum. Formålet er å redusere støyvirkninger fra jernbanesektoren gjennom å skifte ut

¹ Side 8-9: «Departementet ber nå om Stortingets samtykke til deltakelse i to EØS-komiteebeslutninger om innlemmelse i EØS-avtalen av følgende rettsakter: (...) (4) Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2015/429 av 13. mars 2015 om fastsettelse av reglene som skal følges ved innkreving av avgifter for kostnadene ved støyvirkninger.»

² Brev av 10. september 2020 «Nærmere om gjennomføring i norsk rett av direktiv 2012/34/EU med tilhørende endringsdirektiv og rettsakter»

³ Utkast til ny jernbaneforskrift, ny forskrift om sikkerhet og tekniske forhold ved jernbanen og endringer i forskrift om gjennomføring av kollektivtransportforordningen:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---utkast-til-ny-jernbaneforskrift-2020/id2721233/?expand=horingsnotater>

bremseklosser av jern med bremseklosser av kompositt, samt å etablere et juridisk rammeverk for refusjon av kostnadene knyttet til disse utskiftningene.

3 Kommentarer til de enkelte bestemmelsene

Dersom infrastrukturforvalter velger å innføre en avgiftsordning etter denne forskriften skal infrastrukturavgiftene avhenge av støynivået som produseres av godstransporten, jf. artikkel 3. Forordningen inneholder også bestemmelser om omkostninger knyttet til montering av bremseklosser av kompositt og bonusordning for jernbaneselskaper som tar i bruk slike bremseklosser jf. artikkel 4. Det åpnes for innføring av bonusordning for godstransport som produserer henholdsvis lav og svært lav støyforurensing jf. artikkel 5 og artikkel 6. Motsetningsvis åpnes det for innføring av malus for godstransport med høy støyforurensing jf. artikkel 7.

Sentrale definisjoner, inkludert de forskjellige nivåene for støyforurensing finnes i artikkel 2. Forordningen regulerer også prisnivået på bonus/malusordningen.

4 Konsekvenser av forslaget

Det fremgår av artikkel 3 at eventuelle ordninger vedtatt i samsvar med forordningen skal være i bruk frem til 31. desember 2021. Etersom det ikke er etablert en slik ordning i Norge per dags dato, vil det ikke være mulig å innføre en innen den planlagte avslutningen 31. desember 2021, særlig med hensyn til varslingsreglene i tilknytning til nettveiledningen. Det vil følgelig ikke være noen merkbare konsekvenser ved å gjennomføre forordningen.

